

Rauli Jokelin

PÄSSIN

PÄÄSTÄ

Muistoksi teille kaikille.

Rauli Jokelin

Pässin päästä

Ensimmäinen painos

© 2020 Rauli Jokelin

*Kannet Laura Karvonen
Kustantaja BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa*

ISBN 978-952-801-877-3

Sisällys

Novelleja:

HERTTAJÄTKÄ 6

HOTELLI 31

PAMFLETTEJA VANHUUDESTA:

Vanhuus ja esipuhe 53

Vanhuus ja seksi 57

Vanhuus ja facebook 62

Vanhuus ja elämä 66

Vanhuus ja uskonto 74

Vanhuus ja kuolema 79

Vanhuus ja televisio 86

Vanhuus ja yksinäisyys 90

Vanhuus ja feminismi 93

Vanhuus ja askartelu 100

Vanhuus – hovit ja harrastukset 103

Vanhuus ja lapset 109

Vanhuus ja koirat 112

Vanhuus ja tulevaisuus 116

Vanhuus ja haaveet 119

Vanhuus ja loppusanat 123

Lemppareita ja inhokkeja lyhyesti 128

70-VUOTISJUHLAPUHE 129

HERTTAJÄTKÄ

Vuorilta sulavat vesimassat olivat kovertaneet vuosisatojen kuluessa omat uomansa alas rinteitä. Laaksoon tultuaan ne olivat kohdanneet pehmeämpää maata ja kalliota ja yhtyivät toisiinsa muodostaen ison vahvan virran ja laskivat sata kilometriä alempana koskien ja suvantojen kautta mereen. Meren suulle muodostui kauppapaikka ja vähitellen kaupunki. Sieltä matkasivat ensimmäiset metsästäjät ja sittemmin kanna-kaivajat ylös jokea. Erämaat tarjosivat runsaasti saalista ja turkiskasat oli saatava väliaikaiseen suojaan. Jokien yhtymäkohtaan rakennettiinkin turkisvarastoja ja kuivatun lihan säilytyspaikkoja eläimiltä suojaan. Sieltä turkikset kuljetettiin keväisin alas kaupungin satamaan ja maailmalle hienojen naisten kauloihin roikkumaan.

Vähitellen joen haaralle annettiin nimi: Twinriver. Se oli paikka, jossa kaksi jokea yhtyi. Keskelle jäi oivallinen saareke. Alkeellinen lautta kulki rannalta toiselle. Pian sinne tuli ensimmäinen kauppa. Sitten kapakka ja putka. Sheriffikin oli palkattava, sillä viinan myötä riitoja selviteltiin asein. Näin myös hauturi sai töitä ja perusti oman toimistonsa Twinriveriin. Rahaa liikkui runsaasti ja kultahippusia vaihdettiin viinaan, naisiin ja kortteihin. Paikasta alkoi siis muodostua perinteinen sivistyksen kehto.

Kauppiaat ostivat turkiksia ja möivät ne kaupungissa suurella voitolla. Metsästäjille riitti viina ja aseet. Moni vei majansa kauemmas, kun Twinriver paisui ja kasvoi. Pian joen haarassa asui parisataa asukasta kesät talvet ja toukokuussa ja syyskuussa väkimäärä kymmenkertaistui. Pidettiin markkinat. Ostettiin ja myytiin turkiksia, lihaa, kalaa ja kultahiekkää, aseita, työkaluja. Tapeltiin ja naittiin.

Elettiin markkina-aikaa. Syysmarkkinat vetivät hyvin väkeä ja molemmat isot kapakat olivat väkeä täynnä. Ohjelmaakin oli. Pianot kilkuttivat kiivaasti, kultakurkut lauloivat ja naiset tanssivat ja saivat osakseen karkeaa ihailua. First Salooniin oli hankittu oikein teatteriseurue paikalle, mutta kaunopuhujat saivat kehotuksen riisuutua tai pitää turpansa kiinni. Näyttelijät yrittivät lausua kuuluisia monologejaan, mutta joutuivat väistelemään lentäviä sylkykuppeja ja pulloja. Jonglööreillä ja taikureilla oli vähän parempi menestys. Temppuja ihmeteltiin isoon ääneen ja vaadittiin paljastamaan niiden salaisuudet. Moni säästi vaatimustaan aseella uhaten, mutta näihin sheriffi puuttui pamputtamalla taiteen ystävän putkakuntoon.

Yläkerran huoneissa kävi vilske, sillä erämaassa vietyt viikot ja kuukaudet vaativat veronsa ja miehet ostivat kylpyjä ja naisia. Parvella järjestystä piti Jenny, joka huolehti siitä, että miehet menivät ensin kylpyyn ja sitten vasta sänkyyn. Jenny oli luja nainen, joka oli jättänyt huoraamisen ja sai nyt elantonsa yläkerran järjestyksen pitäjänä. Jos joku ei totellut, niin Jennyn ryhmysauva jysähti salamana miehen kalloon tai sääriluuhun. Jos mies julmistui tästä liikaa, niin alakerran yleinen mylvintä sai hänet perääntymään: Jennyn ei saanut koskea. First Saloonin omistaja Hank Mullvey oli oikein tyytyväinen Jennyn. Jennyn maine kiiri laajalle ja harvoin tarvittiin äärimmäisiä voimakeinoja –varsinkaan sen jälkeen, kun Hank ampui erään puukkoa Jennyn nenän edessä heilutelleen humalaisen roikaleen. Itsepuolustusta, totesi kapakan asiakaskunta eikä sheriffillä ollut siihen mitään lisättävää.

Naiset saivat pientä palkkaakin Hankilta. Suurimman osan he kuitenkin tilittivät Jennylle ja Jenny vei joka yön ison setelilaatikon Hankille. Huorat – sillä ei heitä kunnin kutsuttu - tienasivat miehiltä ylimääräistä varastamalla ja ruinaamalla. Ja ylimääräistä oli. Raha liikkui ja suurin osa siitä liikkui Hank Mullvey'n kassakaappiin. Sitä vahti iso rumilus nimeltä Ruben. Kerran eräs korttipeluri

vaati häviämiään rahoja takaisin ja marssi kassakaapille. Peluri veti pikkuruisen hiha-aseensa esiin ja uhkasi sillä Rubenia. Ruben tälläsi kinkun kokoisen nyrkkinsä suoraan pelurin kalloon. Peluri ehti ampua, mutta luoti ei edes heilauttanut Rubenia. Sen sijaan pelurin kallo posahhti halki. Luoti kaivettiin sittemmin Rubenin kylkiluusta ja siitä lähtien häntä on pidetty lähes kuolemattomana.

Näin kiihkeästi elettiin siis Twinriverissä. Modernisaation tuulet puhaltelivat jo tässäkin kolkassa maailmaa ja puhuttiin jopa siltojen rakentamisesta molempien jokihaarojen yli saarekkeelle. Lautat olivatkin hitaita ja hankalia: kohta jäisivät lautturit työttömiksi. Hauturi ei ollut kehityksestä huolissaan: hänen lautturillaan riittäisi töitä niin kauan kuin syötiin, juotiin, naitiin ja kuoltiin viinaan, ahneuteen ja tauteihin. Hän ajattelikin laajentaa ja palkkasi jo kolmannen kaivajan toimistoonsa.

Tänä iltana hiljaisuus oli laskeutunut kapakkaan. Piano oli hiljaa ja yläkertakin lepäsi. Kaikki halusivat nähdä miten korttipöydässä käy. Pöydässä oli enää kaksi pelaajaa vastakkain. Pöydällä oli iso kasa rahaa, yksi hieno käsiase koteloineen, pari pussukkaa kultahiekkää, taskukello ja komeat saappaat. Miehet olivat pistäneet kaikkensa peliin ja nyt nämä kaksi ratkaisisivat pöydän kohtalon.

Sheriffi antoi vaivihkaa apulaiselleen merkin ja kohensi asevyötään. Laki olisi valmis, jos sitä tarvittaisiin. Hank pani tyytyväisenä merkille, että Ruben siirsi haulikkoaan paremmin saataville.

- No, Mister kullankaivaja, sinun puheet, sanoi komeasti pukeutunut keikari.

Hän oli pelannut koko illan pieniä summia häviten, mutta suurempia voittaen. Kortit lepäsivät hänen edessään pöydällä eikä hän ollut vilkaissut niihin pitkään aikaan. Moni oli sitä mieltä, että hän huijasi, mutta ei osannut sanoa miten.

Vastapäätä istui kullankaivaja. Muutama tunti hänet nimeltä Jason, mutta se olikin sitten kaikki. Jostain hän kultaa löysi, mutta peitti jälkensä hyvin. Hän oli pelannut

muut ulos, mutta nyt tämä kaupunkilaiskeikari uhkasi viedä häneltä kaiken. Jason pyöritteli peukalonsa kokoista kultanokareta käsissään. Se vastaisi hyvinkin keikarin viidensadan korotusta, mutta se olikin sitten kaikki mitä hänellä oli. Jos hän häviäisi, niin pitäisi ostaa talven tavarat velaksi. Vielä kitkerämpää olisi häviö mokomalle hienohelmalle.

Jason katsoi korttejaan: kolme kymppiä, ässä ja vitonen. Ähkäisten hän heitti kultakokkareen pöytään.

- Minä katson, sanoi Jason.

Ympäriältä kuului syvä henkäys. Toisen muminan aiheutti hänen kolmosensa. Moni toivoi Jasonin voittavan, sillä metsien miehet eivät oikein hienohelmoista perustaneet. Kolme kymppiä. Hyvät kortit.

- Oi, sanoi keikari. - Minulla on myös kolmosia, mutta niitä on neljä.

Keikari lasi korttinsa pöytään: neljä kolmosta ja kymppi. Väkijoukossa kävi kohahdus. Ilmapiiri jännittyi. Katset pällyilivät Jasoniin, joka tuijotti eteensä.

- Kiitos mainiosta pelistä, sanoi keikari ja ojensi varovasti kätensä pöydän yli.

Jason ei tarttunut siihen vaan ponnisti äkisti ylös niin, että tuoli kaatui hänen takanaan. Kaikki perääntyivät.

- Jason, rauhallisesti nyt, sanoi sheriffi ja lasi kätensä aseelleen. - Se on ohi nyt.

Hitaasti Jason katsoi ympärilleen. Usean tunnin istuminen horjautti häntä.

- Hank, annatko ryypyn velaksi? kysyi Jason kurkkuaan selvitellen.

- Talo tarjoaa sen sinulle, Jason, sanoi Hank.

Jason lähti hitaasti sukkasillaan kohti baaritiskiä. Hän ei tuntunut vielääkään ymmärtävän, että hän oli hävinnyt ison kasan rahaa, kultanokareen – ja saappaansa.

- Kiitoksia, hyvät herrat, sanoi keikari suunnaten sanansa muillekin hävinneille ja alkoi koota saalistaan kasaan. Hän katsoi voittamaansa kelloa, kuunteli sitä ja pisti

RAULI JOKELIN on tamperelainen teatteriohjaaja ja näytelmäkirjailija. Ohjaamista on takana jo 45 vuotta ja näytelmiä kirjoitettuna parikymmentä.

PÄSSIN PÄÄSTÄ -kirjaan on koottu näytelmiä hänen novelleistaan ja kiistakirjoituksistaan lähivuosilta. Pamflettien aiheena on kaikille joskus niin ajankohtainen vanhuus.

Juhlapuheessaan taas kirjailija paljastaa asenteensa ja ne aivoituksensa, joiden ansiosta tai ansiotta hän on se mikä on.

PÄSSIN PÄÄSTÄ voi siis kertoa joko kirjan sisällöstä tai siitä, että kirjoittaja on tähtimerkiltään Oinas.

*Elämän mittaisena mottona kirjoittajalla on ollut: "Epäile, älä usko!"
Siinä avaimia myös kirjan lukemiseen.*

9 789528 018773